

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 10.7.2020
Sayı : 1377

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Hayvanları Koruma Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Zeynel EMRE
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Taah Komisyon	- Adalet - İçişleri - Tarım, Orman ve Köylüleri
Esas Komisyon	Genel
Tarih : 13 Temmuz 2020	Esas No: 2/3033

TBMM
KANUNLAR VE KARARLAR BÜK LİGİ
11 Temmuz 2020
Numara:

TBMM
GENEL EVRAK
11 Temmuz 2020
No: 662031
EBYS'ye AKTARILMIŞTIR

GEREKÇE

Hayvan Hakları İzleme Komitesi'nin (HAKİM) hayvanlara yönelik hak ihlallerine dair hazırladığı ve sadece bu yılın Ocak ayını kapsayan rapora göre; en az 48 bin 348 yaşam hakkı gaspı, 47 işkence vakası, 29 bin 804 özgürlüğü kısıtlama, 2 cinsel şiddet, belediye çalışanları ve kamu görevlileri eliyle yaşanan 4 ihlal vakası yaşandı. Bu ihlallerin bazıları, özellikle sosyal medya aracılığıyla artık kamuoyunun da gündeminde gelmektedir. Yakın zamanlarda kamuoyunda infial uyandıran olaylardan biri hatırlanacağı üzere Ankara'nın Batıkent semtinde yaşanmış; üç kişi, mahalledeki köpekleri toplu olarak zehirlerken, köpeklerden 13'ü kurtarılamamıştı. Hayvanlara yönelik şiddete ilişkin kamuoyuna yansıyan en yakın zamanlı olay ise geçen ay (Haziran 2020) içinde yaşanmış ve İstanbul'da bir sokak köpeğine, bir ay boyunca tek el bayı işleten kişi tarafından işkence ve tecavüz edildiği ortaya çıkmıştı.

Hayvanlara yönelik şiddet olaylarına her geçen gün yenileri eklenirken, konuyla ilgili sorumluluk sahibi makamlar, tam bir aymazlık içindedir. Hayvan hakları kapsamında örgütlü sivil toplum kuruluşlarının yanı sıra Meclis'te grubu bulunan muhalefet partilerinin hayvanlara yönelik şiddetin bir nebze olsun önüne geçilmesi amacıyla yasalarda gerekli düzenleme yapılması girişimi ve çağrılarına, iktidar kanadında kulaklar tıkanmış durumdadır. Bu nedenle de hayvanlara yönelik şiddeti caydırıcı nitelikte önlemler alınamamakta, hatta var olan yaptırımlar (ağırlıkla para cezası) da gittikçe etkisini yitirmektedir.

Özellikle güçlünün güçsüze yönelik şiddeti çerçevesinde değerlendirilebilecek hayvanlara yönelik şiddet gibi belli bağlamlarda sosyo-kültürel kökleri olan sorunların çözümünün yasal düzenlemelerle sınırlı kalmaması gereği bir gerçek olmakla beraber, bu yöndeki adımlar kamu otoritesinin tutumunun bilinç seviyesine çıkarılması ve belli ölçülerde caydırıcılık yaratılması açısından tartışılmaz önemdedir.

Bu nedenlerle sıklıkla dile getirildiği üzere; hayvanlara yönelik şiddetin önüne geçilmesi için yasa düzeyinde atılacak ilk adımlardan biri, hayvanlara şiddet uygulayanlara hapis cezası öngörülmesi ile suçun vasfına göre hükmedilen para cezalarının artırılmasıdır. Teklifimizin kabulü halinde bu amaçlara ulaşılmış olacaktır.

5199 SAYILI HAYVANLARI KORUMA KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 24/6/2004 tarihli ve 5199 sayılı Hayvanları Koruma Kanunu'nun 28'inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 28. - Bu Kanun hükümlerine aykırı davrananlara, hayvanların sahipli ya da sahipsiz olmalarına bakılmaksızın aşağıdaki cezalar verilir:

a) 4 üncü maddenin (k) bendinin ikinci cümlesi hükmüne aykırı davrananlara, hayvan başına altıyüz Türk Lirası idarî para cezası.

b) 5 inci maddenin birinci, ikinci, üçüncü ve altıncı fıkralarında öngörülen hayvanların sahiplenilmesi ve bakımı ile ilgili yasaklara ve yükümlülükler uymayan ve alınması gereken önlemleri almayanlara hayvan başına ikiyüz Türk Lirası; yedinci fıkrasında öngörülen yükümlülük ve yasaklara uymayanlara hayvan başına beşyüz Türk Lirası idarî para cezası.

c) 6 ncı maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere hayvan başına iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası.

d) 7 nci maddede yazılan cerrahi amaçlı müdahaleler ile ilgili hükümlere aykırı davrananlara hayvan başına beşyüz Türk Lirası idarî para cezası.

e) 8 inci maddenin birinci fıkrasında yazılı, bir hayvan neslini yok edecek müdahalede bulunanlara hayvan başına yirmibeşbin Türk Lirası para cezası; ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkralarına uymayanlara hayvan başına ikibinbeşyüz Türk Lirası idarî para cezası. 8 inci maddeye aykırı davrananlara idari para cezasına ek olarak hayvan hastanelerinin lisansları Bakanlıkça kaldırılır; veterinerlerin çalışma ruhsatları ise önce bir yıl süre ile tekrarında ise tamamen iptal edilir.

f) 9 uncu maddede ve çıkarılacak yönetmeliklerinde belirtilen hususlara uymayanlara hayvan başına ikibinbeşyüz Türk Lirası; yetkisi olmadığı halde hayvan deneyi yapanlara hayvan başına beşbin Türk Lirası idarî para cezası; ayrıca 9. maddeye aykırı deney yapanlara ve yaptıranlardan her birine, iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilir. Bilimsel metotlara aykırı deney yapan veterinerin ruhsatı ise önce bir yıl süre ile tekrarında ise tamamen iptal edilir.

g) 10 uncu maddede belirtilen hayvan ticareti izni almayanlara ve bu konudaki yasaklara ve yönetmelik hükümlerine aykırı davrananlara, hayvan başına beşbin Türk Lirası idari para cezası ve bir yıldan iki yıla kadar hapis cezası verilir. İşletme ruhsatları, tarım Orman Bakanlığı Müdürlüklerince derhal iptal edilir ve bir daha aynı konuda ne burayı işleten gerçek kişilere ne de burayı işleten şirketin ortaklarına bir daha bu konuda ruhsat verilir.

h) 11 inci maddenin birinci fıkrasındaki eğitim ile ilgili yasaklara aykırı davrananlara beşbin Türk Lirası, ikinci fıkrasına aykırı davrananlara hayvan başına beşbin Türk lirası idari para cezası,

ı) 12 nci maddenin birinci fıkrasına aykırı hareket edenlere hayvan başına ikibinbeşyüz Türk Lirası; ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlere hayvan başına ikibinbeşyüz Türk Lirası idarî para cezası.

j) 13 üncü madde hükümlerine aykırı davrananlara, öldürülen hayvan başına ikibinbeşyüz Türk Lirası idarî para cezası, aykırı davranışların işletmelerce gösterilmesi halinde öldürülen hayvan başına beşbin Türk Lirası idarî para cezası.

k) 14 üncü maddenin (a) bendine aykırı davrananlara, üç yıldan beş yıla kadar hapis cezası verilir. (b), (c), (d), (e), (g), (h), (ı), (j) ve (k) bentlerine aykırı davrananlara bin Türk Lirası idarî para cezası; (f) ve (l) bentlerine aykırı davrananlara hayvan başına beşbin Türk Lirası idarî para cezası ve iki yıldan dört yıla kadar hapis cezası verilir, kesilmiş ve canlı hayvanlara el konulur.

l) RTÜK'ün takibi sonucunda 20 nci maddeye aykırı hareket ettiği tespit edilen ulusal radyo ve televizyon kurum ve kuruluşları öncelikle uyarılır. Üçüncü uyarıdan sonra da ihlalin devamı takdirinde, maddenin ihlal edildiği her ay için ulusal televizyonlara ellibin Türk Lirası, ulusal radyolara onbin Türk Lirası, hayvan refahı kapsamında kullanılmak üzere idari para cezası verilir.

m) 21 inci maddeye aykırı hareket edenlere hayvan başına ikibin ile beşbin Türk Lirası arası idari para cezası.

n) 22 nci maddeye uymayanlara, hayvanat bahçelerinde kötü şartlarda barındırdıkları ya da sergiledikleri hayvanlar için buranın sorumlu kişisi hakkında Türk Ceza Kanunu kapsamında görevi ihmal suçundan savcılık tarafından re'sen dava açılır.

o) 23 üncü maddeye aykırı hareket edenlere hayvan başına onbin Türk Lirası idarî para cezası.

Bu maddenin (b) bendinde atıfta bulunulan 5 inci maddenin birinci, ikinci ve beşinci fıkraları ile (o) bendi dışında kalan fiillerin, veteriner hekim, veteriner sağlık teknisyeni, hayvan koruma gönüllüsü, hayvan koruma derneği üyeleri, hayvan koruma vakfı üyeleri, hayvan toplama, gözetim altına alma, bakma, koruma ile görevlendirilmiş olan kişilerce işlenmesi halinde verilecek ceza iki kat artırılarak uygulanır.

Bu maddede yazılı idarî para cezaları, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere, o yıl için 4.1.1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilân edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

